

แบบฟอร์ม
กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่
ตำบล ลำชี
อำเภอ ช้องชัย ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอช้องชัย
จังหวัดกาฬสินธุ์

คำนำ

การจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ตำบลลำชี อำเภอลำดวน ปี ๒๕๖๙ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์จุดอ่อน - จุดแข็ง - โอกาส-ภาวะคุกคาม (SWOT ANALYSIS) ของตำบล มุ่งเน้นถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนให้มากที่สุด ซึ่งข้อมูลที่ได้มาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนโดยผ่านผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลลำชี อาสาสมัครเกษตร และผู้แทนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน ตลอดจนหน่วยงานราชการต่างๆ ในพื้นที่

การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ตามโครงการพัฒนาชุมชนฉบับนี้ ผู้จัดทำขอขอบพระคุณผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กรท้องถิ่นและผู้เข้าร่วมการประชุมทุกท่าน ที่ให้ข้อมูลและร่วมมือเป็นอย่างดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาการเกษตรฉบับนี้จะสามารถทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรในตำบลลำชีดีขึ้นและยั่งยืนสืบไป

นางสาวศุภมาส สอนสงค์
สำนักงานเกษตรอำเภอลำดวน
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้านกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง
  - ๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่
  - ๑.๒ อาณาเขต
  - ๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง
๒. ลักษณะภูมิประเทศ
  - ๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม
  - ๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน
  - ๒.๓ กลุ่มชุดดิน
๓. ลักษณะภูมิอากาศ
  - ๓.๑ ฤดูกาล
  - ๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ
๔. เส้นทางคมนาคม
  - ๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างหมู่บ้าน
  - ๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างอำเภอและตำบล
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน
  - ๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ
  - ๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร
  - ๑.๑ เกษตรกร
  - ๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล
  - ๑.๑ แหล่งน้ำหลัก
  - ๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม
  - ๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต
  - ๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก
  - ๑.๕ ต้นทุนการผลิต
  - ๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด
  - ๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่
๒. การวิเคราะห์ Supply chain

บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

บรรณานุกรม

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	
๒	แสดงสรุปเขตการปกครอง	
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	
๖	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	
๗	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก	
๘	แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	
๙	แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	
๑๐	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	
๑๑	แสดงข้อมูลด้านพืช	
๑๒	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	
๑๓	แสดงข้อมูลด้านประมง	
๑๔	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	
๑๕	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	
๑๖	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	
๑๗	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	
๑๘	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	
๑๙	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	
๒๐	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	
๒๑	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	
๒๒	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	
๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	
๒๔	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	
๒๕	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	
๒๖	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	
๒๗	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	
๒๙	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูก.....	
๓๐	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิต.....	
๓๑	แสดงพื้นที่ปลูก.....ตามระดับชั้นความเหมาะสม	
๓๒	แสดงต้นทุนการผลิต	
๓๓	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	
๓๔	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	
๓๕	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ..... ตำบล.....	
๓๖	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	
๓๗	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่อตำบล	
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบล/อำเภอ	
๓	แผนที่แสดงความลาดชันตำบล/อำเภอ	
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินตำบล	
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบล	
๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูก.....	
๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูก..... (พื้นที่ปลูกจริง)	
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูก..... ตามระดับชั้นความเหมาะสม	
๙	แสดงปฏิทินการเพาะปลูก	
๑๐	แสดงวิธีการตลาดตำบล/อำเภอ	

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้วยกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

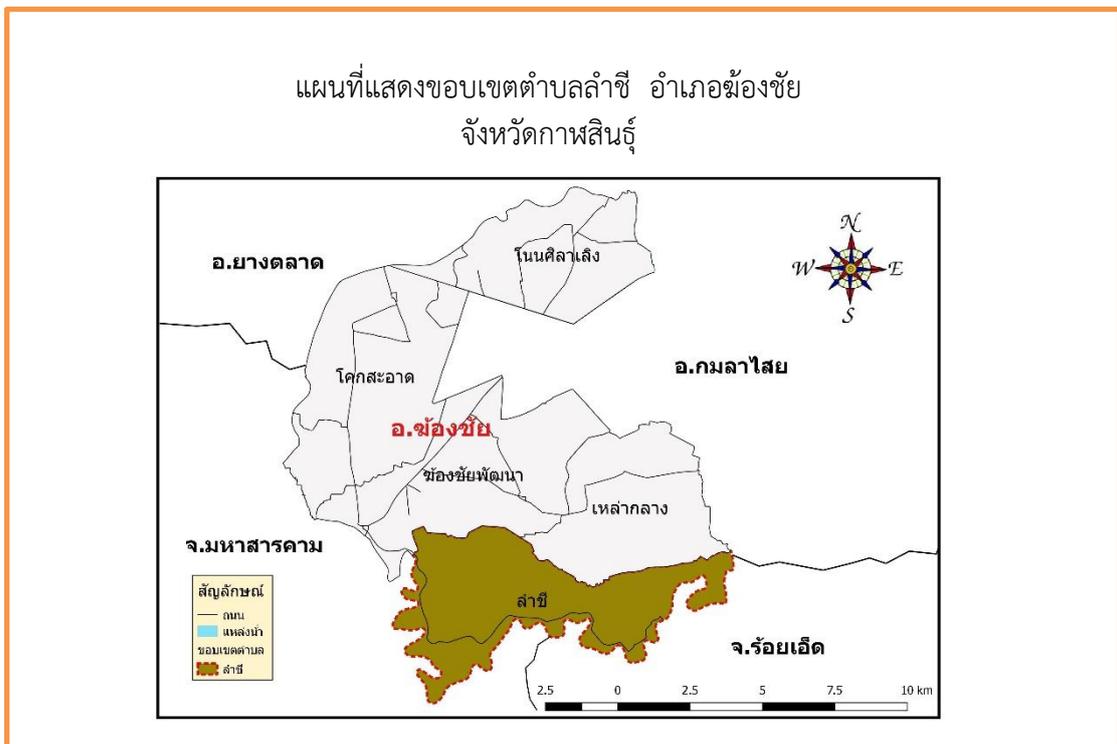
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

ตำบลลำชี ตั้งอยู่ทางด้านทิศใต้ของอำเภอช่องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีพื้นที่ของตำบลทั้งหมด ประมาณ ๒๑,๘๘๖ ไร่ หรือ ประมาณ ๒๑ ตารางกิโลเมตร

๑.๒ อาณาเขต

ตำบลลำชี อำเภอช่องชัย มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลช่องชัยพัฒนา อำเภอช่องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลเหล่ากลาง อำเภอช่องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์
- ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลม่วงลาด อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลท่าตูม อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่อตำบล (ที่มา : ที่ว่าการอำเภอช่องชัย)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ตำบล แบ่งเป็นจำนวน

๑ อบต. ๘ หมู่บ้าน

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาล .....-.....

จำนวน .....-.....แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑ แห่ง

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง

หมู่ที่	ชื่อ	หมู่บ้าน
๑		บ้านโนนแดง
๒		บ้านโนนแดง
๓		บ้านกุดเชื่อม
๔		บ้านหนองหวาย
๕		บ้านวังยาง
๖		บ้านท่าเยี่ยม
๗		บ้านหนองคล้า
๘		บ้านสะคำศรี

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอหนองชัย จังหวัด กาฬสินธุ์, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง

หมู่ที่	จำนวนบ้าน(ครัวเรือน)
๑	๒๑๕
๒	๑๔๕
๓	๙๐
๔	๘๗
๕	๑๑๗
๖	๑๗๗
๗	๑๑๑
๘	๑๑๐
รวม	๑,๐๕๒

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอหนองชัย จังหวัด กาฬสินธุ์, พ.ศ. ๒๕๖๙

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ตำบลลำชี อำเภोजังหวัดชัย มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มและเป็นลูกคลื่นลาดลอนเล็กน้อย ตามริมฝั่งแม่น้ำสายใหญ่ ได้แก่แม่น้ำชี มีความสูงเฉลี่ย ๑๔๐ เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ตำบลลำชี เป็นตำบลที่มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบเหมาะสมในการเพาะปลูกข้าว สภาพพื้นที่ป่าไม้ในเขตตำบลลำชีจึงเป็นป่าไม้ตามหัวไร่ปลายนาเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ยังมีการปลูกสร้างสวนป่าตามที่สาธารณะประโยชน์ของตำบล ต้นไม้ที่ปลูกได้แก่ ต้นยูคาลิปตัส กระจินณรงค์ ส่วนสภาพป่าตามหัวไร่ปลายนาต้นไม้ที่พบส่วนใหญ่เป็นต้น ตะบก ยางนา สะแบงหลวง เป็นต้น

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

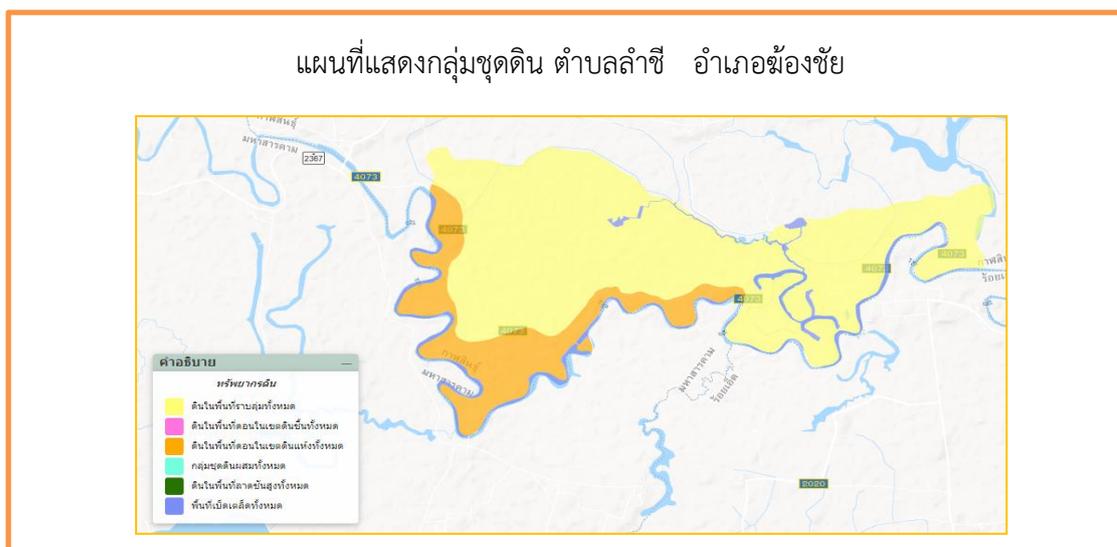

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันตำบล/อำเภอ

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ดินในตำบลลำชี อำเภोजังหวัดชัย มีกลุ่มชุดดิน จำนวน ๓ กลุ่มชุดดิน ดังนี้

- กลุ่มชุดดินที่ ๖ ได้แก่ ชุดดิน บางนรา (Ba) เชียงราย (Cr) แกลง (Kl) คลองขุด (Kut) มโนรมย์ (Mn) สุไหงโกลก (GK) นครพนม (Nn) พะวง (Paw) ปากท่อ (Pth)
- กลุ่มชุดดินที่ ๔๐ B ได้แก่ ชุดดิน ชุมพวง (Cpg) หุบกระพง (Hg) เขาพลอง (Kpg) สันป่าตอง (Sp) ยางตลาด (Yl)
- กลุ่มชุดดินที่ ๓๘ ได้แก่ ชุดดิน เชียงใหม่ (Cm) ชุมพลบุรี (Chp) ดอนเจดีย์ (Dc) ป่าสัก (Pa) ไทรงาม (Sg) ท่าม่วง (Tm)

ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินตำบลลำชี อำเภอน้อยชัย

๓. ลักษณะภูมิอากาศ

๓.๑ ฤดูกาล

ฤดูกาลของตำบลลำชี มี ๓ ฤดู โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

- ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนเมษายน โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทะเลจีนใต้
- ฤดูฝน เริ่มประมาณเดือนพฤษภาคมถึงต้นเดือนตุลาคม โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุม ตะวันตกเฉียงใต้ พัดเอาความชื้นจากทะเลอันดามันทำให้เกิดฝนตกชุก
- ฤดูหนาว เริ่มในช่วงกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลฤดูกาล

ฤดูกาล	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ฤดูร้อน		←		→								
ฤดูฝน					←					→		
ฤดูหนาว	←	→								←	→	→

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิต

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิตเฉลี่ย ๕ ปี

ปี	ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝนเฉลี่ย (มม.)	จำนวนวันฝนตก (วัน)	เดือนที่ฝนสูงสุด	อุณหภูมิต (องศาเซลเซียส)		
					สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๒	๑๓๐๒.๗	๑๐๘.๕๖	๑๐๐	สิงหาคม	๓๑	๒๕	๒๘
๒๕๖๓	๑๐๓๖.๒	๘๖.๓๕	๑๐๗	กันยายน	๓๐	๑๘	๒๓
๒๕๖๔	๑๒๙๒.๘	๑๐๗.๗๓	๙๙	เมษายน	๓๕	๒๕	๓๐
๒๕๖๕	๑๕๙๐.๒	๑๓๒.๕๒	๑๓๐	พฤษภาคม	๓๔	๒๖	๒๙
๒๕๖๖	๑๖๔๐	๑๓๖.๖๗	๙๕	กรกฎาคม	๓๒	๒๖	๒๘

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาอากาศพลินธุ์, พ.ศ. ๒๕๖๖

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างหมู่บ้าน

ตำบลลำชี อำเภอลำปาง มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางในการเชื่อมต่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตร ดังนี้

- ทางหลวงชนบทหมายเลข กส ๓๐๔๓ ไปตามผนังกันลำน้ำชี จากบ้านท่าแห่ (ตำบลลำปางพัฒนา) ถึงบ้านท่าเยี่ยมระยะทาง ๑๕,๐๐๐ เมตร

- ถนนจากบ้านโนนแดง หมู่ที่ ๒ ถึงบ้านวังยาง หมู่ที่ ๕ ระยะทาง ๔,๐๐๐ เมตร
- ถนนจากบ้านสะดาศรี หมู่ที่ ๘ ถึงบ้านกุดเชื่อม หมู่ที่ ๓ ระยะทาง ๒,๕๐๐ เมตร
- ถนนจากบ้านสะดาศรี หมู่ที่ ๘ ถึงบ้านวังยาง หมู่ที่ ๕ ระยะทาง ๘๐๐ เมตร
- ถนนจากบ้านวังยาง หมู่ที่ ๕ ถึงบ้าน กุดเชื่อม หมู่ที่ ๓ ระยะทาง ๑,๕๐๐ เมตร
- ถนนเชื่อมระหว่างตำบล จากบ้านหนองหวาย หมู่ที่ ๔ ถึงบ้านหัวโนนเปลือย (ตำบลเหล่ากลาง)

ระยะทาง ๓,๐๐๐ เมตร

- ถนนเชื่อมระหว่างตำบล จากบ้านท่าเยี่ยม ถึงบ้านหัวโนนเปลือย (ตำบลเหล่ากลาง)

ระยะทาง ๕,๐๐๐ เมตร

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างอำเภอและตำบล

การคมนาคมติดต่อระหว่างอำเภอและตำบล สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ทางรถไฟ .....(ถ้ามี).....

ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ

สถานีขนส่งผู้โดยสาร จำนวน.....-..... สถานี (ถ้ามี) มีสายเดินรถประจำทางระหว่างอำเภอและตำบลได้แก่.....-.....

ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

-ทางหลวงหมายเลข กส ๓๐๔๒ เส้นทางระหว่าง ตามผนังกันลำน้ำชี จากบ้านท่าแห่ (ตำบลลำปางพัฒนา) ถึงบ้านท่าเยี่ยม ระยะทาง ๑๕ กิโลเมตร

-ทางหลวงหมายเลข..... เส้นทางระหว่าง.....ถึง.....ระยะทาง.....กิโลเมตร

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ (เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง) ได้แก่

๑) ลำน้ำชี ไหลผ่านจากทางทิศตะวันตกสู่ทางทิศตะวันออกของตำบล เป็นแหล่งน้ำที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของเกษตรกรในด้านการอุปโภคและบริโภค

๒) กุดขึ้นาค เนื้อที่ประมาณ ๑๑๕ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ บ้านหนองหวาย หมู่ที่ ๔ บ้านท่าเยี่ยม หมู่ที่ ๖ และบ้านหนองคล้า หมู่ที่ ๗ เกษตรกรใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม

๓) กุดเป่ง เนื้อที่ประมาณ ๑๕๐ ไร่ อยู่ในเขตพื้นที่ บ้านสะดำศรี หมู่ที่ ๘ เกษตรกรใช้ประโยชน์ในการเกษตร เนื่องจากมีปริมาณน้ำ ตลอดทั้งปี

๔) หนองกุดเชื่อม เนื้อที่ประมาณ ๑๕๐ ไร่ อยู่ในเขตพื้นที่บ้านกุดเชื่อม หมู่ที่ ๓ และบ้านวังยาง หมู่ที่ ๕ เกษตรกรใช้ประโยชน์ในการทำเกษตรปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ในฤดูแล้ง นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งอาหารตามธรรมชาติ มีปริมาณน้ำตลอดทั้งปี

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ที่	ชื่ออ่าง/ประตูลำน้ำ	หมู่ที่	ความจุที่ระดับน้ำสูงสุด (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุที่ระดับน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
๑	ประตูลำน้ำกุดขึ้นาค	๗			

ที่มา : ....., พ.ศ.....

๒) โครงการชลประทานขนาดเล็ก

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก

ที่	หมู่ที่/ตำบล	โครงการ						รวมปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	รวมพื้นที่ได้รับประโยชน์ (ไร่)
		อ่างเก็บน้ำ	ท่อระบายน้ำ	ฝาย	ระบบส่งน้ำ	สถานีสูบน้ำ	รวม		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา : ....., พ.ศ.....

๓) แหล่งน้ำอื่น ๆ

(๑) สระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจิว ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร)

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ที่	หมู่ที่/ตำบล	ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๘		รวม	
		ราย	บ่อ	ราย	บ่อ	ราย	บ่อ
-	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา : ....., พ.ศ.....

(๒) บ่อบาดาล

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล

ที่	หมู่ที่/ตำบล	ด้านการเกษตร (บ่อ)	ด้านอุปโภค - บริโภค (บ่อ)	รวม (บ่อ)
-	-	-	-	-

ที่มา : ....., พ.ศ.....

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๑๗๓.๕๕	
พืชไร่	๕๐	
ไม้ยืนต้น	๖๐.๓๒	
ไม้ผล	๑๙.๒๔	
พืชสวน		
พื้นที่นา	๑๔,๖๑๐	
พืชน้ำ		
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๔.๖๘	
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์		
พื้นที่ลุ่ม	๗๗.๑๙	
พื้นที่น้ำ	๒,๖๙๕.๖๖	
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑,๐๐๗.๖๐	
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๘๔๗.๐๙	

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ**๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ**

ประชากรตำบลลำชี อำเภอห้องชัย ประชากรมีอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตรจำนวน ๑๔,๖๑๐.๒๗ ไร่ (ร้อยละ ๑๐๐ ของพื้นที่ตำบล) โดยอยู่พื้นที่ในเขตชลประทานร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลด้านพืช

หมู่ที่	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							
		ข้าว (ไร่)	อ้อย โรงงาน (ไร่)	มันสำปะหลัง (ไร่)	ยางพารา (ไร่)	พืชผัก (ไร่)	.... (ไร่)	พืชอื่นๆ (ไร่)	รวมพื้นที่การเกษตรทั้งหมด (ไร่)
๑	๒,๒๘๘.๓๗	๒,๒๘๘.๓๗	-	-	-	๐.๒๕	-	-	๒,๒๘๘.๖๒
๒	๑,๙๙๔.๑๓	๑,๙๙๔.๑๓	-	-	-	๑.๔๑	-	-	๑,๙๙๕.๕๔
๓	๘๗๔.๒๕	๘๗๔.๒๕	-	-	-	-	-	-	๘๗๔.๒๕
๔	๑,๐๗๕	๑,๐๗๕	-	-	-	๐.๗๔	-	-	๑,๐๗๕.๗๔
๕	๑,๒๑๗	๑,๒๑๗	-	-	-	-	-	-	๑,๒๑๗
๖	๔,๔๕๔.๐๙	๔,๔๕๔.๐๙	-	-	-	-	-	-	๔,๔๕๔.๐๙
๗	๘๓๔.๗๕	๘๓๔.๗๕	-	-	-	-	-	-	๘๓๔.๗๕
๘	๑,๘๗๒.๖๗	๑,๘๗๒.๖๗	-	-	-	๐.๒๕	-	-	๑,๘๗๒.๙๒
พื้นที่รวม	๑๔,๖๑๐.๒๗	๑๔,๖๑๐.๒๗				๒.๖๕			๑๔,๖๑๒.๙๒

ที่มา :ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

หมู่ที่	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
รวมทั้งหมด									

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ.....,พ.ศ.....

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์ .....แห่ง คือ .....

ชื่อโรงงาน.....ที่ตั้ง.....

- โรงงานฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐาน .....แห่ง คือ.....

ชื่อโรงงาน.....ที่ตั้ง.....

- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่.....จำนวน คือ

ชื่อฟาร์ม.....ที่ตั้ง.....

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

หมู่ที่	เกษตรกร รวม (ราย)	กึ่งทะเล	กึ่งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด (ไร่)	สัตว์น้ำ สวยงาม	สัตว์น้ำอื่น ๆ
๑	-	-	-	-	-	-	-
๒	๖	-	-	-	๔.๕๐	-	-
๓	๔	-	-	-	๓.๗๕	-	-
๔	๑๒	-	-	-	๑๓.๕๐	-	-
๕	๓	-	-	-	๓.๒๕	-	-
๖	-	-	-	-	-	-	-
๗	-	-	-	-	-	-	-
๘	-	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งหมด	๒๕	-	-	-	๒๕	-	-

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดกาฬสินธุ์, พ.ศ. ๒๕๖๙

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ว่า ไม่มี)

-ไม่มี-

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) คริวเรือนและประชากร

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนคริวเรือน และประชากร ตำบลลำชี

ที่	หมู่ที่	คริวเรือน ทั้งหมด	คริวเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	๑	๒๑๕	๑๙๙	๓๔๕	๓๕๖	๗๐๑
๒	๒	๑๔๕	๑๓๑	๒๒๔	๒๖๔	๔๘๘
๓	๓	๙๐	๘๙	๑๘๘	๑๗๒	๓๖๐
๔	๔	๘๗	๗๔	๑๖๗	๑๔๕	๓๑๒
๕	๕	๑๑๗	๑๐๙	๒๓๑	๒๒๒	๔๕๓
๖	๖	๑๗๗	๑๔๗	๒๖๐	๒๔๙	๕๐๙
๗	๗	๑๑๑	๑๐๗	๑๙๓	๑๙๙	๓๙๒
๘	๘	๑๑๐	๗๓	๑๒๒	๑๒๑	๒๔๓
	รวม	๑,๐๕๒	๙๒๙	๑,๗๓๐	๑,๗๒๘	๓,๔๕๘

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๙

(รายชื่อขึ้นทะเบียนเกษตรกร ตามทะเบียนบ้าน)

๒) หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๔๓๖	๓๕.๔๘
๕๖ - ๖๕ ปี	๓๘๖	๓๑.๔๑
๔๖ - ๕๕ ปี	๒๗๐	๒๑.๙๗
๓๖ - ๔๕ ปี	๙๖	๗.๘๑
๒๖ - ๓๕ ปี	๓๐	๒.๔๔
๑๘ - ๒๕ ปี	๑๑	๐.๙๐
รวม	๑,๒๒๙	๑๐๐

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๙๐๔	๙๗.๓๑
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๒๕	๐.๒๗
รวม	๙๒๙	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองชัย, พ.ศ. ๒๕๖๘

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๑,๑๕๐	๘๗.๕๙
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๑๒๒	๙.๒๙
เช่า	๔๑	๓.๑๒
รวม	๑,๓๑๓	๑๐๐

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๑,๒๒๖	-	-	-	๑,๒๒๖

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

รายได้ในภาคเกษตร พบมากที่สุดเฉลี่ยในช่วง ๓๐,๐๐๐-๓๙,๙๙๙ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖๖ รองลงมาได้แก่ เฉลี่ยในช่วง ๒๐,๐๐๐-๒๙,๙๙๙ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖๖ และรายได้เฉลี่ยในช่วง ๔๐,๐๐๐-๔๙,๙๙๙ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓๓ ตามลำดับ ส่วนรายได้พบน้อยที่สุดเฉลี่ยในช่วง มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐ บาท / ครัวเรือน / ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๓

**หมายเหตุ รายได้เฉพาะเป็นเงินสด ส่วนที่เก็บไว้ บริโภค ข้าวพันธุ์ และอื่นๆ ไม่ได้นำมา คิดเป็นมูลค่า

รายได้นอกภาคเกษตร พบสูงที่สุดได้แก่ รายได้เฉลี่ยในช่วง ๒๐,๐๐๐-๒๙,๙๙๙ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๖๖ รองลงมาได้แก่รายได้เฉลี่ยในช่วง ๓๐,๐๐๐-๓๙,๙๙๙ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๖๖ และรายได้เฉลี่ยในช่วง ๑๐,๐๐๐-๑๙,๙๙๙ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๓ ตามลำดับ และรายได้ที่พบน้อยที่สุดเฉลี่ยในช่วง ๑๕๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๓

รายจ่ายในภาคเกษตร พบสูงที่สุดได้แก่ รายจ่ายเฉลี่ยในช่วง ๑๐,๐๐๐-๑๙,๙๙๙ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๕๕ รองลงมาได้แก่รายจ่ายเฉลี่ยในช่วง ๒๐,๐๐๐-๒๙,๙๙๙ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๔๕

รายจ่ายนอกภาคเกษตร พบสูงที่สุดได้แก่ รายจ่ายในช่วง ๓๐,๐๐๐-๓๙,๙๙๙ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๒๕ รองลงมาได้แก่รายจ่ายเฉลี่ยในช่วง ๑๕๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๔๕ และรายจ่ายที่พบน้อยที่สุดเฉลี่ยในช่วง ๑๐,๐๐๐-๑๙,๙๙๙ บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๐

๗) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

หนี้สินเฉลี่ย ๗๓๕,๐๐๐ บาท

๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

(๑) การนับถือศาสนา

ศาสนาพุทธ

(๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั่งามปฏิบัติสืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษจนถึงปัจจุบัน ชาวอีสานเรียกว่า ฮีต ๑๒ ครอง ๑๔ ซึ่งงานบุญที่ถือปฏิบัติกันอยู่ เช่น บุญข้าวจี่ บุญพระเวส บุญสงกรานต์ บุญบั้งไฟบุญเบิกบ้าน การทอดเทียนพรรษา บุญข้าวกระยาสาทร บุญกฐิน บุญผ้าป่า เป็นต้น บุญประเพณีที่ชาวบ้านเรียกว่า ฮีต ๑๒ ครอง ๑๔ โดย ฮีต ๑๒ คือ ประเพณีที่ประชาชนในภาคอีสานปฏิบัติกันมาในโอกาสต่าง ๆ ทั้งสิบสองเดือนของแต่ละปี

- **เดือนอ้าย บุญเข้ากรรม** เป็นกิจกรรมของสงฆ์ เรียกว่า เข้าปริวาสกรรม หลังจากออกพรรษาเสร็จแล้วโดยให้พระภิกษุสงฆ์ที่ต้องอาบัติ (กระทำผิด) สังฆาทิเสสได้สารภาพต่อหน้าคณะสงฆ์เพื่อเป็นการฝึกจิตสำนึกถึงความบกพร่องของตน แล้วปรับตัวประพฤติตนให้ถูกต้องตามพระวินัย

- **เดือนยี่ ทำบุญคุณลาน** (คุ้มข้าวใหญ่) ในพิธีนี้จะมีการทำบุญตักบาตร เลี้ยงพระ ประพรมน้ำพระพุทธมนต์แก่ชาวบ้าน ลานข้าว ที่นาและต่อข้าวบริเวณใกล้ลานข้าวถือว่าเป็นสิริมงคล ทำให้ข้าวในนาอุดมสมบูรณ์ เจ้าของนาจะอยู่เป็นสุข ฝนตกต้องตามฤดูกาล ข้าวกล้าจะงอกงามและได้ผลดีในปีต่อไป เมื่อเสร็จพิธีทำบุญคุณลานข้าวแล้ว ชาวบ้านจึงจะขนข้าวใส่ยุ้งและเชิญขวัญข้าว คือ พระแม่โพสพไปยังยุ้งข้าวและทำพิธีสู่ขวัญกับสู่ข้าวแล้ว (ยุ้ง) ข้าวเพื่อเป็นสิริมงคลต่อไป

- **เดือนสาม บุญข้าวจี** เป็นการทำบุญในช่วงเทศกาลวันมาฆบูชา ชาวบ้านจะมาร่วมกันทำบุญตักบาตรในตอนเช้า ตอนค่ำจะมีการเวียนเทียนรอบพระอุโบสถ ชาวบ้านจัดเตรียมข้าวจีแล้วนำไปถวายพระภิกษุสามเณรที่วัด เมื่อพระฉันเสร็จแล้วมีการฝังเทศน์ฉลองข้าวจีและรับพร มูลเหตุที่มีการทำบุญข้าวจี ซึ่งเป็นอาหารที่คนยากจนกินเป็นประจำ ไปถวายพระพุทธเจ้า พลังคิดว่า ขนบแบ่งข้าวจีเป็นเพียงขนมของทาสที่ต่ำต้อยพระพุทธองค์คงไม่ฉัน ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงหยั่งรู้จิตใจของนาง จึงทรงฉันแบ่งข้าวจีต่อหน้าทำให้เกิดความปิติดีใจ ครั้นตายไปก็จะได้ขึ้นสวรรค์ ชาวอีสานจึงได้แบบอย่างในการทำแบ่งข้าวจี ทำบุญข้าวจีถวายพระมาโดยตลอดจวบจนปัจจุบัน

- **เดือนสี่ บุญพระเวศ**(บุญพระเวสสันดรหรือบุญมหาชาติ) คำนี้ออกเสียงว่า ฆะเหต เป็นสำเนียงของชาวอีสานที่มาจากคำว่า พระเวส ซึ่งหมายถึงพระเวสสันดร การทำบุญพระเวศ เป็นการทำบุญและฝังเทศน์เรื่องพระเวสสันดรชาดก หรือเทศน์มหาชาติ ซึ่งมีจำนวน ๑๓ กัณฑ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นการรำลึกถึงพระเวสสันดร ผู้ซึ่งบำเพ็ญบารมีอันยิ่งใหญ่ด้วยการให้ทานหรือทานบารมีในชาติสุดท้าย ก่อนที่จะมาเสวยชาติและตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า บุญพระเวสเป็นงานบุญที่ยิ่งใหญ่ของชาวอีสาน นิยมทำกันทุกหมู่บ้าน ด้วยความเชื่อว่าหากได้ฝังเทศน์มหาชาติทั้ง ๑๓ กัณฑ์จบภายในวันเดียว อาณิสสสังส์จะดลบันดาลให้ไปเกิดในศาสนาของพระศรีอาริยมุตไตรย ซึ่งเป็นยุคแห่งความสุข ความสมบูรณ์ตามพุทธคติที่มีมาแต่ครั้งพุทธกาล

- **เดือนห้า บุญสงกรานต์** (บุญสงรงน้ำ) เป็นการทำบุญวันขึ้นปีใหม่ของไทยแต่โบราณ นิยมทำในเดือนห้าเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๓ เมษายนถึงวันที่ ๑๕ เมษายน คำว่า สงกรานต์ เป็นคำสันสกฤต แปลว่า ผ่านหรือเคลื่อนย้ายเข้าไป ในที่นี้ หมายถึง พระอาทิตย์ผ่านหรือเคลื่อนย้ายเข้าไปในจักรราศีหนึ่ง เป็นเดือนที่เริ่มต้นปีใหม่ การทำบุญสงกรานต์จะมีพิธีสงรงน้ำพระพุทธรูป พระสงฆ์ ผู้ใหญ่ ผู้เฒ่าผู้แก่ นอกจากนี้ ชาวบ้านจะทำบุญตักบาตรก่อนพระเจดีย์ทรายและมีการละเล่นสาดน้ำกันอย่างสนุกสนานนานตลอดทั้ง ๓ วัน

- **เดือนหก บุญบั้งไฟ** เป็นงานสำคัญของชาวอีสานก่อนลงมือทำนา ด้วยความเชื่อว่าเป็นการขอฝนเพื่อให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล ข้าวกล้าในนาอุดมสมบูรณ์ ประชาชนอยู่อย่างมีความสุข ในงานจะมีการแห่บั้งไฟและจุดบั้งไฟ เพราะเชื่อว่า เป็นการส่งสัญญาณขึ้นไปบอกพญาแถน ให้ส่งน้ำฝนลงมา ระหว่างที่มีการจุดบั้งไฟ ชาวบ้านจะมีการแข่งอย่างสนุกสนาน การทำบุญบั้งไฟนับเป็นการชุมนุมที่สำคัญของคนในท้องถิ่น ที่มาร่วมงานบุญกันอย่างสนุกสนานเต็มที่ มีการนำสัญลักษณ์ทางเพศมาล้อเลียนในขบวนแห่บั้งไฟ โดยไม่ถือว่าเป็นเรื่องหยาบคาย การทำบุญบั้งไฟนี้ บางทีจะตรงกับประเพณีบุญวันวิสาขบูชาด้วย

- **เดือนเจ็ด บุญเบิกบ้าน** เป็นการทำบุญเพื่อชำระล้างสิ่งที่ไม่ดีไม่เป็นเสนียดจัญไรอันจะทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่บ้านเมือง เป็นการปิดเป่าความชั่วร้ายให้ออกจากหมู่บ้านชาวบ้านจะนำข้าวปลาอาหารมาตักบาตรที่ศาลากลางบ้านและสวดมนต์ตอนเย็น ตอนเช้าตักบาตรรดน้ำมนต์

- **เดือนแปด บุญเข้าพรรษา** การเข้าพรรษาเป็นกิจของภิกษุสามเณรที่จะต้องอยู่เป็นประจำในวัดใดวัดหนึ่งตลอด ๓ เดือน กำหนดเอาตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ห้ามมิให้พระภิกษุสามเณรไปพักแรมคืนที่อื่น มีการทำบุญตักบาตร ถวายภัตตาหารแด่พระภิกษุ สามเณร มีการฟังธรรมเทศนา ชาวบ้านจะหล่อเทียนขนาดใหญ่ถวายวัดเป็นพุทธบูชาและเก็บไว้ตลอดพรรษา การทำเทียนถวายวัดในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา มีความเชื่อแต่โบราณว่า หากใครทำเทียนไปถวายวัด เมื่อเกิดชาติใหม่ ผู้นั้นจะได้เสวยสุข หากมิได้ขึ้นสวรรค์ แต่เกิดบนโลกมนุษย์ผู้นั้นจะมีความเฉลียวฉลาด มีสติปัญญาไหวพริบเป็นเลิศ ประดุจแสงเทียนอันสว่างไสว

- **เดือนเก้า บุญข้าวประดับดิน** เป็นการทำบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ญาติมิตรที่ล่วงลับไปแล้ว เมื่อถึงวันแรม ๑๔ ค่ำ เดือน ๙ ชาวบ้านจากกันทำข้าวปลาอาหารคาวหวานพร้อมหมากพลูตั้งแต่เช้ามีดห่อใส่ใบตองเรียกว่า ข้าวประดับดิน นำไปวางไว้ตามโคนต้นไม้ในบริเวณวัด เพื่อให้ผู้ที่ล่วงลับไปแล้วนั้นมากิน เพราะเชื่อว่าเป็นช่วงเดือนเก้าผู้ที่ล่วงลับแล้วจะได้รับการปลดปล่อยให้ออกมาท่องเที่ยวได้ ในพิธีบุญข้าวประดับดิน ชาวบ้านจะ

วางข้าวประดับดินไว้ พร้อมจุดเทียนบอกกล่าวให้มารับเอาอาหารและส่วนบุญนี้ จากนั้นชาวบ้านจะเอาอาหารไปทำบุญตักบาตรถวายทานแก่พระภิกษุสามเณร สมาทานศีล ฟังเทศน์และกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้ผู้ล่วงลับไปแล้ว

- **เดือนสิบ บุญข้าวสาก**(กระยาสารท) เป็นการทำบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้ผู้ตาย โดยมีการทำสลากให้พระจับ เพื่อที่จะได้ถวายของตามสลากนั้น เป็นการทำบุญที่ต่อเนื่องจากพิธีในเดือนเก้า เพราะถือว่าเป็นการทำบุญส่งล่วงลับไปแล้วที่ได้ออกมาท่องเที่ยว ให้กลับสู่แดนของตน ในเดือนสิบนี้ชาวบ้านจะนำห่อข้าวสาก (ข้าวเปลือกเหนียวมาคั่ว เพื่อให้ข้าวเหนียวแตกออกเป็นสีขาว แล้วคลุกน้ำตาลและมะพร้าว) ไปวางไว้บริเวณวัด พร้อมจุดเทียนและบอกให้ญาติมิตรที่ล่วงลับไปแล้ว มารับอาหารและผลบุญที่อุทิศให้

- **เดือนสิบเอ็ด บุญออกพรรษา** จัดทำในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ เป็นการทำบุญที่สืบเนื่องมาจากบุญเข้าพรรษาในเดือนแปด ที่พระภิกษุสามเณรได้เข้าพรรษาเป็นเวลานานถึง ๓ เดือน ดังนั้น ในวันที่ครบกำหนด พระภิกษุสามเณรเหล่านั้นจะมารวมกันทำพิธีออกวัสสาปวารณา วันนี้เป็นวันที่ภิกษุสามเณรมีโอกาสมาชุมนุมกันอย่างพร้อมเพรียงกันที่วัด ชาวบ้านถือว่าเป็นวันสำคัญและเป็นระยะที่ชาวบ้านหมดภาระในการทำนาไร่ อากาศในช่วงนี้จะเย็นสบายจึงถือโอกาสมาร่วมกันทำบุญ มีการตักบาตรถวายภัตตาหารแก่พระภิกษุ สามเณร มีการกวนข้าวทิพย์ถวาย รับศีลสวดมนต์ฟังเทศน์และถวายผ้าจ่านำพรรษา ตอนค่ำจะมีการจุดประทีบโคมไฟในบริเวณวัด และหน้าบ้าน บางท้องถิ่นอยู่ใกล้บริเวณแม่น้ำจะมีการไหลเรือไฟ (ล่องเฮือไฟ) เพื่อเป็นการบูชาคารวะแม่คงคา บางแห่งมีการแข่งเรือยาวเพื่อความสนุกสนานและสามัคคีร่วมกันในงานอีกด้วย

- **เดือนสิบสอง บุญกฐิน** เป็นการถวายผ้าจีวรแก่พระสงฆ์ที่จำพรรษาครบ ๓ เดือน งานบุญนี้มีระยะเวลาทำตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ จนถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ มูลเหตุที่มีการทำบุญกฐินนั้น มีเรื่องเล่าว่า มีพระภิกษุจำนวนหนึ่งได้เดินทางไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ระหว่างการเดินทางนั้นยังเป็นช่วงหน้าฝน และระยะทางไกลจึงทำให้ผ้าจีวรของพระภิกษุเหล่านั้นเปียกน้ำเประอะเปื้อนโคลน ไม่สามารถหาผ้าผัดเปลี่ยนได้ พระพุทธเจ้าได้เห็นถึงความยากลำบากนั้น จึงมีพุทธบัญญัติให้ภิกษุแสวงหาผ้าและรับผ้ากฐินได้ เป็นเวลาหนึ่งเดือน หลังออกพรรษา ชาวบ้านจึงได้จัดผ้าจีวรนำมาถวายพระภิกษุในช่วงเวลาดังกล่าว จนกลายเป็นประเพณีทำบุญกฐินมาจวบจนปัจจุบัน ก่อนการทำกฐินเจ้าภาพจะต้องจองวัดและกำหนดวันทอดกฐินล่วงหน้า เตรียมผ้าไตรจีวรพร้อมอัฐบริขารและเครื่องไทยทาน มีการบอกบุญแก่ญาติมิตร ตอนเช้าในพิธีจะแห่ขบวนกฐินเพื่อนำไปทอดที่วัด และแห่กฐินเวียนประทักษิณรอบอุโบสถ ๓ รอบ จึงทำพิธีถวายผ้ากฐินจากปุยมั้ยจนสามารถนำไปทอดให้เสร็จภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาเริ่มทำเชื่อว่าจะได้บุญมากกว่าอย่างอื่น

ครอง ๑๔ คือ แนวทางหรือข้อวัตรที่ประชาชนทั่วไปตลอดจนผู้มีหน้าที่ปกครองบ้านเมืองพึงปฏิบัติ ๑๔ ข้อ เป็นจารีตประเพณีและทำนองคลองธรรมอันดีงามของท้องถิ่นและของบ้านเมือง ซึ่งอาจสรุปได้ ๓ ประการคือ สำหรับพระมหากษัตริย์และผู้ปกครองบ้านเมืองพึงปฏิบัติ สำหรับพระสงฆ์องค์เจ้า และสำหรับบุคคลธรรมดาสามัญพึงปฏิบัติในส่วนที่ชาวบ้านถือปฏิบัติต่อตัวเองและชาวบ้าน มีดังนี้

- ๑) เมื่อได้ข่าวใหม่หรือผลหมากรากไม้ ให้บริจาคแก่ผู้มีศีลแล้วตนเองจึงบริโภคและให้ญาติพี่น้องด้วยกัน
- ๒) อย่ามีความโลภ อย่าใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย อย่ากล่าวคำหยาบ
- ๓) ให้ทำศาลพระภูมิไว้บริเวณบ้านของตนเองเพื่อบูชา
- ๔) ให้ล้างเท้าก่อนขึ้นบ้าน
- ๕) เมื่อถึงวัน ๗, ๘ ค่ำ ๑๔, ๑๕ ค่ำ ให้สมมาก่อนเส้า สมมาแม่ขึ้นบันได สมมาผักตุงเฮือน
- ๖) ให้ล้างเท้าก่อนนอนเวลากลางคืน
- ๗) ถึงวันศีลให้เอาดอกไม้ ธูปเทียน สมมาผัว และให้เอาธูปเทียนถวายพระ
- ๘) ถึงวันศีลดับ ศีลเพ็ง (แรม ๑๔ ค่ำ, ขึ้น ๑๕ ค่ำ) ให้นิมนต์พระมาสวดมนต์บ้านหรือใส่บาตร

- ๙) เมื่อพระภิกษุเข้าปริวาสกรรม ให้มีขันข้าวตอก ดอกไม้ ธูปเทียน เครื่องอัฐบริขารไปถวายพระ
- ๑๐) เมื่อเห็นพระภิกษุเดินผ่านให้นั่งลงแล้วยกมือไหว้ แล้วค่อยเจรจา
- ๑๑) อย่าเหยียบเงาพระภิกษุ ผู้ถือศีลบริสุทธิ์ (อย่าหมิ่นประมาทพระ)
- ๑๒) อย่าเอาอาหารที่กินแล้วไปให้พระภิกษุ รวมถึงสามเณรด้วย
- ๑๓) อย่าเสพเมถุนในวันศีล วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา
- ๑๔) เมื่อมีพระมาบิณฑบาตอย่าให้พระคอย เวลาใส่บาตรอย่าให้มือแตะบาตร ภิกษุหรือสามเณรห้ามใส่รองเท้า ห้ามกางร่ม ห้ามเอาผ้าปิดหัวเวลาใส่บาตร

ความเชื่อ

การถือฤกษ์ยามในการปลูกเรือน ในเดือนยี่ เดือนสี่ เดือนหก เดือนเก้า เดือนสิบสอง ถือเป็นฤกษ์ที่ดีในการปลูกเรือน โดยเฉพาะในเดือนหกและเดือนเก้า

ปลูกต้นไม้มงคล ในภาคอีสานถือว่าต้นไม้เป็นมงคลอย่างหนึ่ง หากปลูกให้ถูกทิศทางจะเกิดความสุขความเจริญ คตินี้ปรากฏในภาคกลางเช่นเดียวกัน ต้นไม้มงคลตามทิศของภาคอีสาน มีดังนี้

- ทิศบูรพา - ปลูกกุ่ม ก้าม กระถิน มะพร้าว หมาก พลุ
- ทิศอาคเนย์ - ปลูกต้นยอ
- ทิศทักษิณ - ปลูกมะม่วงมะเฟือง มะไฟ
- ทิศหรีดี - ปลูกต้นคูณ สะเดา ขนุน
- ทิศปัจฉิม - ปลูกมะขาม มะยม
- ทิศพายัพ - ปลูกมะกรูดมะนาว
- ทิศอุดร - ปลูกต้นหมากต้น(พุทรา)
- ทิศอีสาน - ปลูกดอกกรัก ต้นแพง

ภูตผี วิญญาณ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ปู่ตา เจ้าที่เจ้าทาง ซึ่งถ้ามีการเจ็บป่วยโดยที่ไม่ทราบสาเหตุ ชาวบ้านจะสันนิษฐานไว้ก่อนว่า เกิดจากผีเข้า ผิดผี หรือไม่ก็ลบลู่เจ้าที่เจ้าทาง จะต้องหาผู้เฒ่าผู้แก่ไปขอขมา เป็นต้น

ผีตาแฮก ชาวบ้านเชื่อว่าเป็นผีเฝ้าไร่นา เมื่อชาวบ้านเข้าหักร้างถางพง เพื่อแปรสภาพที่ดินไปเป็น ไร่นา พวกเขาจะทำพิธีเชิญผีตาแฮกตนหนึ่งมาเป็นผู้เฝ้ารักษาที่นาและข้าวกล้า แต่ละปีเจ้าของนา จะต้องทำพิธีเช่นสังเวยก่อนลงไถนา และเมื่อเก็บเกี่ยวเสร็จแล้ว จะต้องแบ่งข้าวสีเกวียน (จำลอง เล็กๆ) ให้แก่ผีตาแฮกด้วย

- คะลำ** เป็นสิ่งต้องห้ามที่ทำลงไปแล้วไม่ดีไม่งาม เกิดโทษภัย เกิดเสียดจัญไรแก่ตนและผู้อื่น เช่น
- หญิงยืนเยี้ยว คะลำ (ห้ามผู้หญิงยืนเยี้ยว)
  - ย่างข้ามพาข้าว คะลำ (ห้ามเดินลัดวงอาหาร)
  - นั่งตันประตู นั่งตันขันได่ นั่งหมอน นั่งกลางผู้เฒ่า คะลำ
  - นอนหันหัวไปทางตาเว็นตก คะลำ (ห้ามนอนหันหัวไปทางทิศตะวันตก เพราะทิศตะวันตกเป็นทิศที่ให้ผีหรือคนตายนอนหันหัวไป)
  - ไทเหือนเดียวกันกินบ่พร้อมกัน ผู้น้อยกินก่อนผู้ใหญ่ เมียกินก่อนผัว คะลำ
  - นุ่งหม้อผ้าทางกลับ - ใช้ตีนเชี่ยเสื้อผ้า คะลำ
  - ผัวเมียผัดกัน ช่มเหงกัน ต่ำป้อยญาติกัน คะลำ

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร

หมู่ที่	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
๑	๒	๔๒	๑	๑๕	-	-	๔	๑๔๗	-	-	-	-
๒	-	-	-	-	๑	๒๐	๑	๑๐	-	-	-	-
๓	-	-	-	-	-	-	๔	๗๐	-	-	-	-
๔	-	-	๑	๑๒	-	-	๒	๑๘	-	-	-	-
๕	-	-	-	-	๑	๑๐	-	-	-	-	-	-
๖	-	-	๒	๓๐	-	-	๕	๕๖	-	-	-	-
๗	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๘	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๒	๔๒	๔	๕๗	๒	๓๐	๑๖	๓๐๑	-	-	-	-

ที่มา : ระบบสารสนเทศเกษตรกรปราดเปรื่อง กรมส่งเสริมการเกษตร , พ.ศ. ๒๕๖๙

ระบบสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	
เครื่องดื่ม	
ผ้า เครื่องแต่งกาย	
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	
รวม	

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอหนองชัย, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
๑. วิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่บ้านโนนแดง	๑	ลำซี้	๔๘
๒. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อโนนแดงลำซี้	๑	ลำซี้	๑๐
๓. วิสาหกิจชุมชนปลูกผักบ้านโนนแดง	๑	ลำซี้	๓๐
๔. วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวบ้านโนนแดง	๑	ลำซี้	๕๙
๕. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงโคกระบือบ้านโนนแดง	๒	ลำซี้	๑๐
๖. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าโหล ม.๓ ตำบลลำซี้	๓	ลำซี้	๑๐
๗. วิสาหกิจชุมชนทอผ้าห่มบ้านกุดเชือก ม.๓	๓	ลำซี้	๑๑
๘. วิสาหกิจชุมชนบ้านกุดเชือก	๓	ลำซี้	๑๑
๙. วิสาหกิจชุมชนศูนย์สาธิตการตลาด	๓	ลำซี้	๓๘
๑๐. วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองหวาย	๔	ลำซี้	๙
๑๑. วิสาหกิจชุมชนปลูกพืชเศรษฐกิจกลุ่มน้ำซี้	๔	ลำซี้	๙
๑๒. วิสาหกิจชุมชนพัฒนาผลิตภัณฑ์กอกสามัคคี	๖	ลำซี้	๒๕
๑๓. วิสาหกิจชุมชนแปรรูปเสื่อกกบ้านท่าเยี่ยม	๖	ลำซี้	๗
๑๔. วิสาหกิจชุมชนจักสานบ้านท่าเยี่ยม	๖	ลำซี้	๗
๑๕. วิสาหกิจชุมชนแปรรูปปลาบ้านท่าเยี่ยม	๖	ลำซี้	๗
๑๖. วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมพืชเศรษฐกิจ	๖	ลำซี้	๑๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองชัย, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรปลูกผักบ้านโนนแดง	๑	ลำซี้	๑๒
๒. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองหวาย	๔	ลำซี้	๑๒
๓. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจักสานบ้านท่าเยี่ยม	๖	ลำซี้	๑๕
๔. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรพัฒนาผลิตภัณฑ์กอกสามัคคี	๖	ลำซี้	๑๕

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
๕. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนโนนแดงราษฎร์ประสิทธิ์	๒	ลำชี	๑๐
๖. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวังยางวิทยาคาร	๕	ลำชี	๒๐
๗. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรนาแปลงใหญ่บ้านโนนแดง	๑	ลำชี	๒๔
๘. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรศูนย์ข้าวบ้านโนนแดง	๑	ลำชี	๑๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองชัย, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
-	-	-	-
-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัด.....,พ.ศ.....

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร

หมู่ที่	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
๑	-	-	-	๑	-	-	-	-	-
๒	-	๑	-	-	-	-	-	-	-
๓	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๔	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๕	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๖	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๗	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๘	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	-	๑	-	๑	-	-	-	-	-

ที่มา : ..... , พ.ศ.....

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร

หมู่ที่	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
๑	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๒	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๓	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๔	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๕	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๖	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๗	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๘	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
รวม	-	-	-	-	๑	๘	-	-	-

หมายเหตุ : อาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หมู่ที่

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

ตำบลลำชี มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน จำนวน ๑ คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้าน

หมู่ที่	จำนวน (ราย)	องค์ความรู้ด้าน
๑	๑	ด้านการบริหารจัดการตลาดข้าว การลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต
๒	๑	ด้านการผลิตผักอินทรีย์
รวม	๒	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองชัย, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑				
๒				
๓				

ที่มา : ....., พ.ศ....

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๒ กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

ที่	หมู่ที่	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน พื้นที่ (ไร่)
๑	๑	นาแปลงใหญ่บ้านโนนแดง	ข้าว	๑๑๔	๕๗๐
๒	๑	ผักปลอดภัยตำบลลำชี	ผัก	๔๒	๑๐.๕๐

บทที่ ๒
การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลลำชี
อำเภอโขงเจียม

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้า ข้าว

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

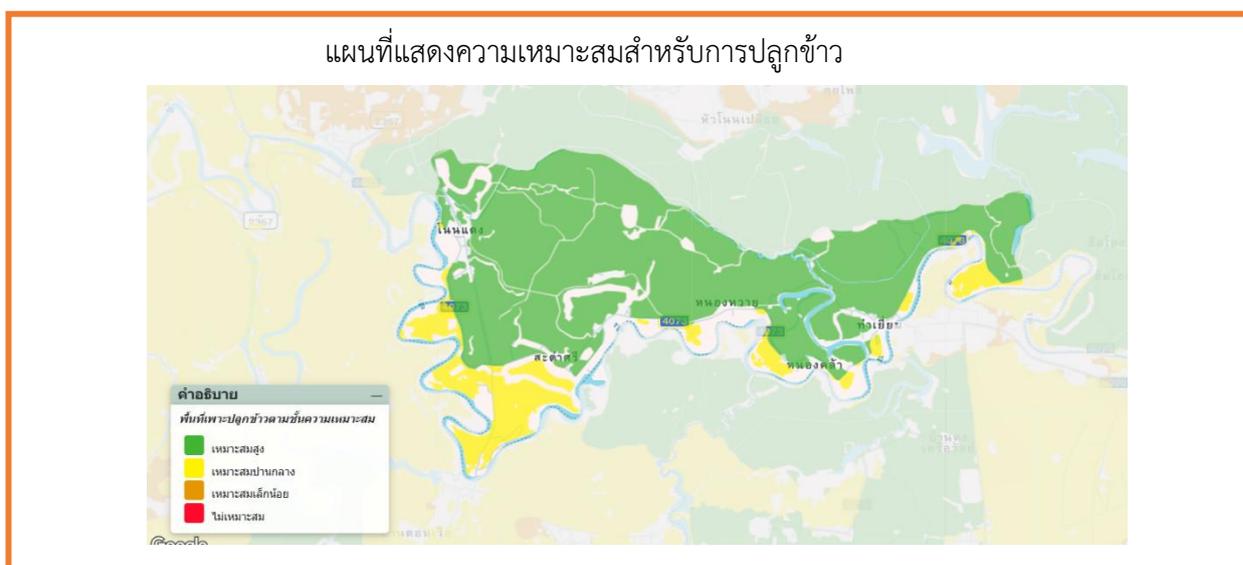
น้ำฝน ชลประทาน บ่อน้ำบาดาล แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑) เขตความเหมาะสม

ตารางที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ๑๔,๖๑๐.๒๗ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปาน กลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ ทั้งหมด
ลำชี	๑๒,๔๒๑.๓๕	๒,๑๘๙	-	-	๑๔,๖๑๐.๒๗

ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว
 (ที่มา : ระบบ agri-map-online, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตารางที่ ๓๐ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิต

หมู่ที่	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)
หมู่ที่ ๑	๑๙๙	๒,๘๘๘.๓๗	๒,๘๘๘.๓๗	๑,๗๓๓
หมู่ที่ ๒	๑๓๑	๑,๙๙๔.๑๓	๑,๙๙๔.๑๓	๑,๑๙๖
หมู่ที่ ๓	๘๙	๘๗๔.๒๕	๘๗๔.๒๕	๕๒๕
หมู่ที่ ๔	๗๔	๑,๐๗๕	๑,๐๗๕	๖๔๕
หมู่ที่ ๕	๑๐๙	๑,๒๑๗	๑,๒๑๗	๗๓๐
หมู่ที่ ๖	๑๔๗	๔,๔๕๔.๐๙	๔,๔๕๔.๐๙	๒,๖๗๒
หมู่ที่ ๗	๑๐๗	๘๓๔.๗๕	๘๓๔.๗๕	๕๐๑
หมู่ที่ ๘	๗๓	๑,๘๗๒.๖๗	๑,๘๗๒.๖๗	๑,๑๒๔
รวม	๙๒๙	๑๔,๖๑๐.๒๗	๑๔,๖๑๐.๒๗	๘,๗๖๖

ที่มา : ..... พ.ศ. ....

(๓) พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก ๑๔,๖๑๐.๒๗ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ลำชี	๑๒,๔๒๑.๓๕	๒,๑๘๙	-	-	๑๔,๖๑๐.๒๗

ที่มา: ....., พ.ศ. ....

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในตำบล/อำเภอ)

- ๑) การใช้พันธุ์ดี.....
- ๒) การเตรียมดิน .....
- ๓) การปลูก ใช้วิธีปักดำ และหว่าน
- ๔) ระบบการให้น้ำ.....
- ๕) การดูแลรักษา .....
- ๖) การใส่ปุ๋ย .....
- ๗) การเก็บเกี่ยว ส่วนใหญ่ใช้รถเกี่ยว
- ๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว .....
- ๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู ใช้สารชีวภัณฑ์ เช่น ไตรโคเดอร์มา น้ำหมักชีวภาพ

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอ..... มีการปลูก..... ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวนาปรัง (ข้าวเจ้า กข ๔๙)												
ข้าวนาปี (ข้าวเจ้า ขาดอกมะลิ ๑๐๕)												

สัญลักษณ์

←→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูก

๑.๕ ต้นทุนการผลิต (ปรับเปลี่ยนตารางได้ตามความเหมาะสม)

ตารางที่ ๓๒ แสดงต้นทุนการผลิต..... ปี .....

รายการ	ในเขตชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ
	นาปี	นาปรัง			
ไถตะ	๓๕๐	๓๕๐			
ไถแปร/ปัดดิน	๔๐๐	๔๐๐			
พันธุ์ข้าว	๖๙๐	๕๘๐			
ค่าหว่าน	๑๐๐	๑๐๐			
ยากุมวัชพืช (๒ ครั้ง)	๑๓๐	๑๓๐			
ปุ๋ย	๑,๒๐๓	๑,๖๙๕			
ค่าแรงใส่ปุ๋ย	๓๐๐	๓๐๐			
ค่าสูบน้ำ	๓๐๐	๕๐๐			
เก็บเกี่ยว	๕๐๐	๕๐๐			
ค่าขนส่ง	๓๐๐	๕๐๐			
รวม	๔,๒๗๓	๕,๐๕๕			

(ที่มา :....., พ.ศ.....)

ตารางที่ ๓๔ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
ศพก.		
แปลงใหญ่	๑	แปลงใหญ่ข้าวตำบลลำชี
วิสาหกิจชุมชน		
กลุ่มแม่บ้าน		

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ข้าว ตำบลลำชี อำเภอหนองชัย

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรปลูกข้าวเป็นหลัก - ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ - ใช้สารเคมีร่วมกับชีวภัณฑ์ - เสี่ยงภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม) 	<ul style="list-style-type: none"> - จำหน่ายข้าวเปลือกให้พ่อค้าคนกลาง - ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยอินทรีย์ - การแปรรูปน้อย - โรงสี พ่อค้าคนกลาง 	<ul style="list-style-type: none"> - จำหน่ายข้าวเปลือกให้พ่อค้าคนกลางและโรงสี - ยังไม่มีแบรนด์สินค้า - ไม่มีจุดรวบรวมสินค้า
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> - ต้นทุนการผลิตสูง - ผลผลิตต่อไร่ไม่สม่ำเสมอ - ภัยธรรมชาติ(น้ำท่วม) - ระยะทางในการขนส่งสินค้า ส่งผลต่อต้นทุนการผลิต 	<ul style="list-style-type: none"> - ความขึ้นเกินถูกกดราคาซื้อในราคาที่ถูกลง - ขาดการเพิ่มมูลค่า 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดการรับรองมาตรฐาน เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของสินค้า - ไม่มีอำนาจต่อรองราคา - บรรจุภัณฑ์ไม่โดดเด่น

	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้แอปพยากรณ์อากาศ - ส่งเสริม GAP / เกษตรอินทรีย์ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งจุดรวบรวมสินค้าภายในตำบล - พัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็ง - แปรรูปเป็นข้าวสาร ข้าวกล้องบรรจุถุง 	<ul style="list-style-type: none"> --ขอรับการรับรองมาตรฐาน - สร้างแบรนด์สินค้าและบรรจุภัณฑ์ที่น่าสนใจ - เพิ่มมูลค่าข้าว
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> - การดำเนินงานกลุ่มยังไม่เข้มแข็ง - ขาดแรงงานวัยทำงาน - ยังขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยี 	<ul style="list-style-type: none"> - การบริหารจัดการกลุ่มยังพึ่งพาผู้นำ - การความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชี 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาศักยภาพกลุ่ม - การดำเนินงานกลุ่มยังไม่เข้มแข็ง
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มไม่เข้มแข็ง - ขาดเกษตรกรคนรุ่นใหม่ - ขาดทักษะเทคโนโลยี 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดแรงจูงใจในการรวมกลุ่ม - ขาดทักษะการจัดการกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดเทคโนโลยีในช่องทางการจำหน่าย - ขาดความรู้ด้านการตลาด
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนา Smart Farmer/Young Smart Farmer - อบรมด้านการตลาด / เทคโนโลยี 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาคณะกรรมการกลุ่ม - สร้างแรงจูงใจในการรวมกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - อบรมด้านการตลาด/การใช้เทคโนโลยีเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้า TikTok Facebook Line
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> - ปลุกข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ - บางรายขอรับการรับรองมาตรฐาน GAP - คุณภาพข้าวขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่จำหน่ายเป็นข้าวเปลือก - บรรจุภัณฑ์ยังไม่เป็นที่น่าสนใจ / ไม่มีเอกลักษณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - จำหน่ายข้าวให้โรงสี - ไม่มีการเพิ่มมูลค่า
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดการแปรรูปสินค้า - ขาดการรับรองมาตรฐาน GAP - คุณภาพข้าวไม่สม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีการสร้างมูลค่าเพิ่ม - ไม่สามารถควบคุมคุณภาพข้าวหลังสีข้าวได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดความแตกต่างจากข้าวที่อื่น - ผู้บริโภคไม่รู้จักแหล่งที่มา

	<p>แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการขอรับมาตรฐาน GAP - ส่งเสริมด้านการขายตลาด - ควบคุมคุณภาพตั้งแต่กระบวนการผลิต 	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับรูปข่าวสาร ข่าวกล้อง - ทำคิวอาร์โค้ด แสดงแหล่งผลิตสินค้า - มีการตรวจสอบคุณภาพข้าวอย่างสม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างเรื่องราวของสินค้าที่น่าสนใจ - สามารถรู้แหล่งที่มาของสินค้าได้
--	--	---	--	--

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๓๖ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มศักยภาพการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน
๒. ชื่อแผนงาน	พัฒนาศักยภาพคณะกรรมการวิสาหกิจชุมชน
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาความสามารถในด้านการจัดการและพัฒนาการรวมตัวในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน โดยมุ่งหวังให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้และพัฒนาระบบเศรษฐกิจให้มีความเข้มแข็ง
๔. หลักการและเหตุผล	เพื่อเพิ่มช่องทางและหามาตรการในการสนับสนุนด้านงบประมาณและประสานความร่วมมือของหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนาสู่จุดหมายที่ตั้งเป้าหมายโดยเร็วต่อไป
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. ส่งเสริมความเข้มแข็งวิสาหกิจชุมชนโดยการอบรมถ่ายทอดความรู้ ฝึกปฏิบัติ และทัศนศึกษาดูงาน เพื่อให้เกิดความรู้และแนวคิด สามารถพัฒนากิจการได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ๒. สนับสนุนงบประมาณ (งบอุดหนุน) เพื่อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ หรือการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน ๓. ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิก โดยการปลูกฝังคุณธรรม/จริยธรรม ในการดำรงตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	วิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๖ แห่ง
๗. พื้นที่เป้าหมาย	วิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๖ แห่ง
๘. กิจกรรมหลัก	- อบรมให้ความรู้คณะกรรมการกลุ่ม - จัดทัศนศึกษาดูงาน - สนับสนุนปัจจัย อุปกรณ์การผลิต - พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานและสร้างมูลค่าเพิ่ม
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภออ้อชัย องค์การบริหารส่วนตำบลลำชี สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภออ้อชัย
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๙ - กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๔๐๐,๐๐๐ บาท

๑๒. ผลผลิต (Output)	<ul style="list-style-type: none"> - วิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๖ แห่ง ได้รับการพัฒนาศักยภาพที่สูงขึ้น - ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการวิสาหกิจชุมชน มีความรู้และทักษะประสบการณ์ เกิดแนวคิดสามารถพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมั่นคง - วิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์หรือปัจจัยการผลิต

หมายเหตุ : ถ้ามีมากกว่า ๑ โครงการ สามารถเพิ่มตารางได้

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการเพิ่มศักยภาพ การพัฒนาวิสาหกิจ ชุมชน	- งบประมาณสนับสนุน ๔๐๐,๐๐๐ บาท - ค่าอาหาร - ค่าวิทยากร - ค่าจ้างเหมารถยนต์ ทัศนศึกษา - คณะกรรมการ วิสาหกิจชุมชน	- อบรมให้ความรู้ คณะกรรมการกลุ่ม - จัดทัศนศึกษาดูงาน - สนับสนุนปัจจัย อุปกรณ์การผลิต - พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้ มาตรฐานและสร้าง มูลค่าเพิ่ม	- คณะกรรมการ วิสาหกิจชุมชน มีความรู้ และทักษะประสบการณ์ เกิดแนวคิดสามารถ พัฒนากิจการวิสาหกิจ ชุมชนได้อย่างมั่นคง - วิสาหกิจชุมชนได้รับ การสนับสนุน งบประมาณเพื่อจัดซื้อ วัสดุอุปกรณ์หรือปัจจัย การผลิต			- กรมส่งเสริม การเกษตร - กองค้การ บริหารส่วน ตำบล - งบประมาณจังหวัด	ปีงบประมาณ ๒๕๖๙

บรรณานุกรม